

แบบนำเสนอผลการปฏิบัติหน้าที่เป็นเลิศ Best Practice

ชื่อผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ รักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น “ล่องน้ำคอง ส่อง ธรรมชาติ” ในรูปแบบยุวมัคคุเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

ผู้รับผิดชอบ นางสาวพิมพิมล ศรีโชค ผู้อำนวยการโรงเรียน นายสัชฌการ นันติ รองผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครูโรงเรียนบ้านเมืองคอง

ความสำคัญของผลงาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งที่บัญญัติไว้ว่า “ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ” และในวรรคสองที่ว่า “ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ”

โรงเรียนบ้านเมืองคองได้ตั้งอยู่ในพื้นที่สูง มีสภาพแวดล้อมและชุมชนของโรงเรียนบ้านเมืองคองมีเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น วัฒนธรรมชาติพันธุ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรธรรมชาติ การบูรณาการสิ่งเหล่านี้เข้าสู่หลักสูตรช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจรากเหง้าของตนเองและภาคภูมิใจในท้องถิ่น ชุมชนรอบโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญ เช่น อาชีพในท้องถิ่น ประเพณี วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยว การนำองค์ความรู้จากชุมชนมาช่วยเสริมสร้างความรู้และทักษะของผู้เรียน สภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้จำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เหมาะสมกับโลกปัจจุบันและอนาคต และมีแนวคิดว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพและพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น ผู้ปกครอง ปราชญ์ชาวบ้าน และเครือข่ายท้องถิ่น ทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์และตอบโจทย์ปัญหาหรือความต้องการในชุมชนได้อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและสังคมรอบข้าง

จากความสำคัญดังกล่าวโรงเรียนบ้านเมืองคองได้จัดทำหลักสูตรบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น “ล่องน้ำคอง ส่อง ธรรมชาติ” ในรูปแบบยุวมัคคุเทศก์ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ วิถีการดำรงชีวิต เศรษฐกิจสังคม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี อาชีพในท้องถิ่น และทรัพยากรธรรมชาติ ในตำบลเมืองคอง ซึ่งตำบลเมืองคองเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนบ้านเมืองคองจึงจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในรูปแบบของการนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ บูรณาการกับรายวิชาทั้ง ๘ กลุ่มสาระ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรู้ทางด้านต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง และถ่ายทอดให้กับผู้ที่สนใจในรูปแบบของ “ยุวมัคคุเทศก์” เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรักความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนาของตนเอง เห็นคุณค่า ห่วงแหนและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความ

หลากหลายทางชาติพันธุ์อย่างมีความสุข ตลอดจนประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน บูรณาการแหล่งเรียนรู้สู่อาชีพให้กับนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียน โดยนักเรียนจะได้ศึกษา เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติจริงภายในแหล่งเรียนรู้ และสามารถนำประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ดังนั้นจากหลักการดังกล่าวมานั้น ล้วนเป็นการบ่มเพาะต้นกล้าสู่การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต ทางโรงเรียนจึงได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น รักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น “ล่องน้ำคลองส่องธรรมชาติ” ในรูปแบบยุวมัคคุเทศก์ ขึ้น เพื่อให้นักเรียนเกิดเป็นสมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีในตัวผู้เรียน และนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ สร้างรายได้ระหว่างเรียน และเป็นการชี้แนะแนวทางการใช้เวลาว่างให้ประโยชน์ ช่วยให้ห่างไกลจากยาเสพติด และอบายมุขได้อีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และเกิดการพัฒนาตนเองรอบคอบและสังคม
๒. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะการดำเนินชีวิต
๓. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน

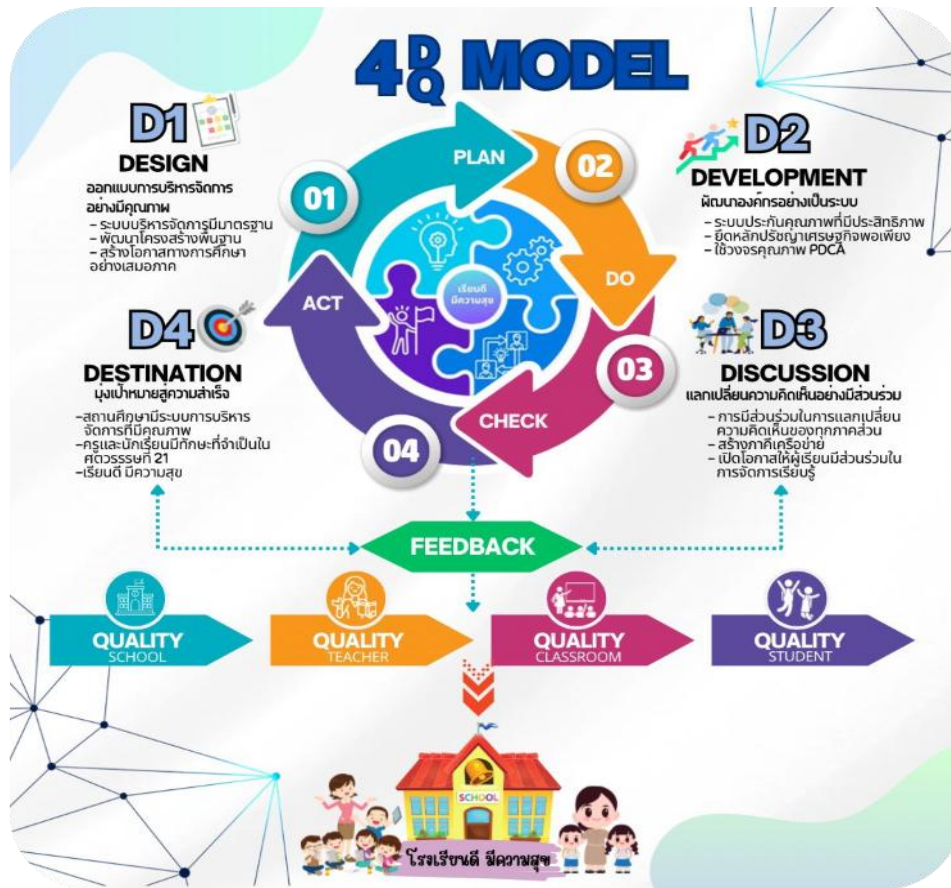
เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนบ้านเมืองคองได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งยังสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ร้อยละ ๑๐๐

เชิงคุณภาพ

นักเรียนบ้านเมืองคองมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะในการดำเนินชีวิตให้ห่างไกลจากยาเสพติดและอบายมุข มีความรู้รักและเห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน

“รูปแบบการบริหารจัดการ 4DQ Model เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ”

เป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ใช้ 4D Model เป็นหลักในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตั้งแต่การออกแบบการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ สู่การพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

Design = ออกแบบการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ

สถานศึกษามีการออกแบบการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพมาตรฐานสู่สากล มีหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ ที่สามารถนำความรู้ไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค มุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย อบอุ่น มีความสุข เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมทักษะในการดำเนินชีวิตให้มีภูมิคุ้มกันต่อโรคภัย ภัยพิบัติ อุบัติเหตุและภัยคุกคามทุกรูปแบบ ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

Development = พัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ

มุ่งพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ มีการจัดการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่างๆ ขององค์กร โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุด โดยยึดหลักการทฤษฎีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและใช้วงจรคุณภาพ PDCA (Deming Cycle) เป็นกลไกในการควบคุมคุณภาพ

Discussion = แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีส่วนร่วม

มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษารวมถึงชุมชนบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม เชื้อชาติ ภาษา นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเรียน มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ยืดหยุ่น ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา

Destination = มุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

มุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ทั้งด้านการพัฒนาสถานศึกษา ระบบการบริหารจัดการ ตลอดจนบุคคลากรครูและนักเรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานสู่สังคมแห่งการเรียนรู้บนพื้นฐานการศึกษาตามนโยบายการศึกษา เรียนดี มีความสุข เพื่อความเป็นเลิศและความมั่นคงของชีวิต มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต รวมถึงทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ดำเนินการภายใต้กรอบคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะตรงตามหลักสูตร

การบริหารสถานศึกษาที่ใช้ 4DQ Model เป็นหลักในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่การพัฒนาสถานศึกษา ระบบการบริหารจัดการ พัฒนาครูและนักเรียนมุ่งสู่คุณภาพ ดังนี้

Quality School = โรงเรียนคุณภาพ

สถานศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ โดยมีการประกันคุณภาพภายในที่ตอบโจทย์ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กรให้คุ้มค่าที่สุด โดยใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เช่น ครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ศิษย์เก่า และนักเรียน ภายใต้การเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งนี้ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และใช้วงจรคุณภาพ PDCA (Deming Cycle) ในการควบคุมคุณภาพ

นอกจากนี้ สถานศึกษายังต้องมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ สร้างการเรียนรู้ร่วมกันภายในชุมชน บนพื้นฐานของความหลากหลายทางวัฒนธรรม เชื้อชาติ และภาษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งยังเปิดโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค พร้อมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้และความสุข รวมถึงส่งเสริมทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันโรคภัย ภัยพิบัติ อุบัติเหตุ และภัยคุกคามต่างๆ

Quality System = ห้องเรียนคุณภาพ

ห้องเรียนคุณภาพ คือระบบหรือกระบวนการที่ออกแบบมาเพื่อสร้างและรักษาคุณภาพของการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยมุ่งเน้นให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานที่ชัดเจน และเป็นไปตามเป้าหมายการศึกษา ระบบนี้จะรวมถึงการวางแผน การดำเนินการ การประเมินผล และการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ห้องเรียนคุณภาพยังหมายถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ที่ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ได้รับการส่งเสริมทักษะและความรู้ที่จำเป็น และสามารถประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ กระบวนการนี้มักใช้เครื่องมือหรือแนวทาง เช่น PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

Quality Teacher = ครูคุณภาพ

ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รู้จักประเมินและปรับปรุงการทำงานอย่างมีเหตุผล คิดอย่างเป็นระบบ และใช้นวัตกรรมในการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการออกแบบการเรียนรู้ เน้นกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลายและยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้ ครูยังเอาใจใส่ดูแลนักเรียน เป็นแบบอย่างที่ดี มีวินัยในตนเอง และให้ความสำคัญกับวิชาชีพครู

Quality Student = ผู้เรียนคุณภาพ

ผู้เรียนมีมาตรฐานตามหลักสูตรสถานศึกษา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันสมัยต่อเทคโนโลยี มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตและทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนด มีจิตสำนึกรักบ้านเกิด รักชาติวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นตามบริบทของตนเอง

กระบวนการดำเนินการพัฒนากรอบหลักสูตรการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น “ล่องน้ำคอง ส่องธรรมชาติ” ของโรงเรียนบ้านเมืองคอง โดยการใช้ 4DQ Model ในการปฏิบัติงาน Best Practice ภายใต้กระบวนการ PDCA ตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ วางแผนการดำเนินงาน (Plan)

ประชุมวางแผนการดำเนินงาน ขออนุมัติโครงการ และกำหนดหน้าที่รับผิดชอบ พร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการ/ประชุม คณะกรรมการ เพื่อวางแผนดำเนินกิจกรรม ตามประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลด้านสภาพทั่วไป เช่น ที่ตั้งของโรงเรียนบ้านเมืองคอง การตั้งถิ่นฐานของภูมิปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน และข้อมูลชาติพันธุ์ที่อยู่ในรอบบริเวณเขตพื้นที่สถานศึกษา

ขั้นที่ ๒ ปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงาน (Do)

ดำเนินการตามโครงการพัฒนาหลักสูตรที่วางแผนไว้ โดยผู้บริการสถานศึกษาและคณะครูภายในโรงเรียนลงพื้นที่สำรวจบริบทชุมชนของตนเอง และเก็บข้อมูลในท้องถิ่น โดยมีชาวบ้านและในบริเวณพื้นที่ให้ความรู้และอำนวยความสะดวกให้คำปรึกษากับผู้บริหารและคณะครู ศึกษาแหล่งการเรียนรู้ชุมชนในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ข้อมูลสภาพทั่วไป ได้แก่

๑.๑ สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้ง เขตติดต่อ แม่น้ำ ลำห้วย ภูเขา ที่ราบ

๑.๒ ประวัติความเป็นมาของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ได้แก่ การตั้งถิ่นฐาน บุคคลสำคัญในชุมชน

๑.๓ สภาพเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพและผลิตภัณฑ์ในชุมชน เช่น การจักสาน น้ำพริกที่ขึ้นชื่อของเมืองคองและการเพาะพันธุ์เลี้ยงปลาหมอ

๑.๔ แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติการล่องแพ

ข้อมูลชาติพันธุ์ ได้แก่

- ๒.๑ ชาติพันธุ์/ ชาติพันธุ์ในชุมชน จำนวนนักเรียนชาติพันธุ์
- ๒.๒ ศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ การแต่งกาย อาหาร
- ๒.๓ ภาษาวรรณกรรม
- ๒.๔ ภูมิปัญญาชาวบ้าน เช่น เครื่องมือจับสัตว์ การล่องแพตามลำห้วยเพื่อดำรงชีวิตประจำวัน
- ๒.๕ ประเพณีวัฒนธรรม/ พิธีกรรม/ งานเทศกาล

รวบรวมองค์ความรู้

- ๓.๑ นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจชุมชน มาจัดทำหลักสูตรและสอดแทรกเข้าในวิชาการเรียนรู้ในแต่ละสาระ

ขั้นที่ ๓ การตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน (Check)

- ๓.๑ ตรวจสอบผลลัพธ์ (Output Outcome) ของโครงการ
 - ๓.๑.๑ กำหนดเป้าหมาย ผลลัพธ์ และเกณฑ์การประเมิน เป้าหมาย ผลลัพธ์
 - ๓.๑.๑ ติดตามผลการดำเนินงาน โดยใช้แบบสอบถามหรือจากการสังเกตติดตามผลที่เกิดขึ้นจริง
- ๓.๒ ตรวจสอบกระบวนการ (Process)
 - ๓.๒.๑ กำหนดเป้าหมาย ผลลัพธ์ และเกณฑ์การประเมินกระบวนการ
 - ๓.๒.๑ ติดตามผลการดำเนินงาน โดยใช้แบบสอบถามหรือจากการสังเกตติดตามผลที่เกิดขึ้นจริง
- ๓.๓ ตรวจสอบปัจจัยป้อน (Input) การดำเนินโครงการ
 - ๓.๓.๑ การสนับสนุนโครงการ
 - ๓.๓.๒ ทักษะการดำเนินงานของผู้จัดทำโครงการ

ขั้นที่ ๔ การปรับปรุงพัฒนา (Act)

- ๔.๑ นำผลจากการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน ในขั้นตอนที่ ๓ (Check) มาคิดค้นและวางแผนปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน
- ๔.๒ ดำเนินการพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ผลการปฏิบัติผลการพัฒนา (Best Practice)

การดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรส่งผลสำเร็จในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน เสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษา และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน แบ่งได้แต่ละด้านดังนี้

ผลสำเร็จต่อผู้เรียน

ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างดียิ่ง ทั้งยังสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะอาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ เช่น การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดเฉพาะบุคคล และมีความสามารถพิเศษหลายด้าน เช่น เล่นดนตรีได้

เล่นกีฬาเป็น รักธรรมชาติ มีผลผลิตจากการทำงาน รักขนบธรรมเนียม ประเพณี ท้องถิ่นและนำหลักศาสนา เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ

ผลสำเร็จต่อสถานศึกษา

โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๓ มีผลงานปรากฏเป็นรูปธรรม เช่น ได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาต้นแบบการใช้หลักสูตรท้องถิ่นสถานศึกษา “รักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด” จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ ผู้บริหารต้องปลูกเร้าให้คณะครูและนักเรียน ตลอดจนถึงชุมชนให้เกิดความรัก และหวงแหนในโรงเรียนและร่วมมือกันทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

ผลสำเร็จต่อชุมชน

เป็นที่ไว้วางใจของชุมชนในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน และทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และร่วมรับรู้การกำหนดทิศทางการพัฒนาลูกหลานตนเอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และทำให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม รวมถึงทรัพยากรชุมชนได้รับการส่งเสริมและสืบสานผ่านการเรียนการสอน ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถนำทักษะและความรู้ที่ได้จากการเรียนไปพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนให้เจริญเติบโตและยั่งยืน

ปัจจัยความสำคัญที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ การดำเนินงาน มีประสิทธิภาพส่งผลต่อคุณภาพของผลงาน

๑. โรงเรียนส่งเสริม และสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางวิชาการทางวิชาการทุกด้าน กำหนดนโยบายให้มีการ จัดการเรียนรู้บูรณาการไว้ชัดเจนและจัดกิจกรรมในการพัฒนาครู และพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง
๒. ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายผู้ปกครองในการส่งเสริมด้านอาชีพ
๓. ครูผู้ฝึกสอนมีความมุ่งมั่นในการวิเคราะห์และออกแบบการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ BestPractice นักเรียนที่มีความมุ่งมั่น ความรับผิดชอบและระเบียบวินัยในการฝึกทักษะด้านอาชีพ

บทเรียนที่ได้รับจากการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านเมืองทอง

ข้อสรุป

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เชื่อมโยงกับบริบทท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษา และชุมชน โดยการบูรณาการหลักสูตรกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในพื้นที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรักและความภูมิใจในชุมชน อีกทั้งการมีส่วนร่วมของชุมชนและการใช้กระบวนการ PDCA ทำให้หลักสูตรพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียนและสรุปได้ตามหัวข้อดังนี้

ความสำคัญของการบูรณาการหลักสูตรกับท้องถิ่น

การพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในชุมชนของตนเองมากขึ้น ช่วยสร้างความรักและความภูมิใจในท้องถิ่น และส่งเสริมความเป็นพลเมืองที่ดี

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

ชุมชนเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในการจัดทำหลักสูตร การได้รับความร่วมมือจากชาวบ้าน ปราชญ์ท้องถิ่น และผู้ปกครอง ทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์และตรงกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนเกิด การบูรณาการแหล่งเรียนรู้จากท้องถิ่น เช่น อาชีพ ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้จาก ประสบการณ์ตรง

กระบวนการ PDCA ช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง

การใช้วงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาหลักสูตร ช่วยให้สามารถวางแผน ดำเนินงาน ตรวจสอบ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเกิดการตรวจสอบและติดตาม ผลการใช้หลักสูตรทำให้สามารถปรับแก้ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความต้องการของผู้เรียน

การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลและออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียน ช่วยพัฒนาทักษะและศักยภาพเฉพาะตัว การใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ทำให้ สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน

ทราบถึงปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ

การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลและออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียน ช่วยพัฒนาทักษะและศักยภาพเฉพาะตัว การใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ทำให้ สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน โดยความมุ่งมั่นของครูและนักเรียนในการฝึกทักษะและ พัฒนาความสามารถส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา

ข้อสังเกต

๑. การมีส่วนร่วมจากชุมชนช่วยเพิ่มคุณค่าและความสมบูรณ์ของหลักสูตร ทั้งด้านข้อมูลและแหล่ง เรียนรู้ในท้องถิ่น
๒. การวางแผนและตรวจสอบผลอย่างรอบคอบผ่าน PDCA ทำให้สามารถปรับปรุงหลักสูตรได้อย่าง มีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลง
๓. การวิเคราะห์รายบุคคลช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะและศักยภาพอย่างตรงจุด แต่ต้อง อาศัยครูที่มีความมุ่งมั่นและความชำนาญ

ข้อเสนอแนะ

๑. **เพิ่มการฝึกอบรมครู**
ส่งเสริมการพัฒนาครูในด้านการบูรณาการหลักสูตรกับบริบทท้องถิ่น รวมถึงการใช้เครื่องมือ วัดผลที่สะท้อนการเรียนรู้ตามสภาพจริง

๒. ขยายความร่วมมือกับชุมชน

สร้างเครือข่ายความร่วมมือที่ครอบคลุมทุกภาคส่วนของชุมชน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครอง และหน่วยงานด้านวัฒนธรรม

๓. สนับสนุนทรัพยากรการเรียนรู้

จัดหาแหล่งเรียนรู้ เครื่องมือ และสื่อการสอนที่ช่วยเสริมทักษะการเรียนรู้ตามความถนัดของผู้เรียน

๔. เน้นติดตามและประเมินผลต่อเนื่อง

เพิ่มระบบการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร รวมถึงรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เรียน ครู และชุมชน เพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย

๕. ส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะ

จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี ความรับผิดชอบต่อสังคม และการใช้ชีวิตอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน เพื่อต่อยอดการเรียนรู้ให้ครบทุกมิติ

การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

๑. ได้รับการคัดเลือกเป็นสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประเภทผลงานดีเด่น รางวัลเชิดชูเกียรติ เสมา ป.ป.ส. ระดับเงิน ปีการศึกษา ๒๕๖๖

๒. ได้รับผ่านการประเมินผลงานดีเด่นระดับเงิน ในโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๖

๓. ได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาต้นแบบการใช้หลักสูตรท้องถิ่นสถานศึกษา “รักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด” ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

๔. ได้รับผ่านการประเมินผลงานดีเด่นระดับทอง ในโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๗

ภาคผนวก

ได้รับการคัดเลือกเป็นสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุข ประเภทผลงานดีเด่น
 รางวัลเชิดชูเกียรติ เสมา ป.ป.ส. ระดับเงิน ปีการศึกษา ๒๕๖๖

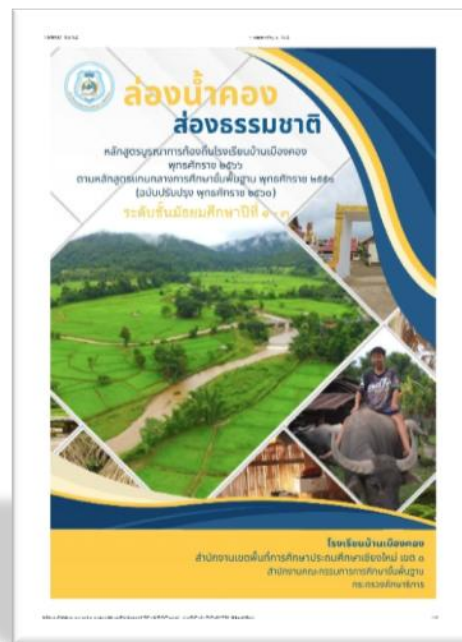
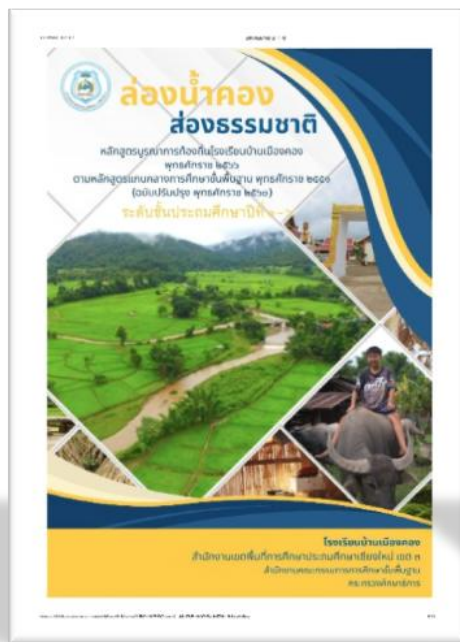
ได้รับผ่านการประเมินผลงานดีเด่นระดับเงิน ในโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและ
 อบายมุข ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๖

ได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาต้นแบบการใช้หลักสูตรท้องถิ่นสถานศึกษา “รักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด” ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

ได้รับผ่านการประเมินผลงานดีเด่นระดับทอง ในโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๗

หลักสูตรบูรณาการท้องถิ่น

การประชุมวางแผนการดำเนินงาน

การดำเนินงานรักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น
“ล่องน้ำคอง ส่องธรรมชาติ” ในรูปแบบยุวมัคคุเทศก์

เรียนรู้อาชีพจักสาน (สานถ้วย)

เรียนรู้อาชีพล่องแพไม้ไผ่

เรียนรู้อาชีพเจ้าของธุรกิจโฮมสเตย์

เรียนรู้การทอผ้ากะเหรี่ยง

เรียนรู้อาชีพการหาปลา

เรียนรู้อาชีพการทำน้ำอ้อย

การนำกล่องนมโรงเรียนมารีไซเคิลทำผลิตภัณฑ์

การเรียนรู้เทคนิคการจักสานและนำมาผลิต ตาแหลว
โดยผสานความรู้และความเชื่อ นำสู่ผลิตภัณฑ์จากฝีมือนักเรียน

การทำน้ำพริกเห็ดนางฟ้า จากบทเรียนสู่การต่อยอดทำผลิตภัณฑ์

